

دانش اجتماعی اسلامی

بامقدمه احمد رهدار

محمد آقابیک کلاکی

نهاد

نشر صباد

عنوان: دانش اجتماعی اسلامی
با مقدمه احمد رهدار

نویسنده: محمد آقایی کلای
ویراستار: مریم ترکمیان
نمونه خوان: رسول احدی خانقاه

مدیر هنری: حسین کریم زاده
طراح جلد: مقداش شیرعلی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۹۹۶-۵۶-۴
تاریخ چاپ: اول - ۱۴۰۱
قیمت: ۲۳۰۰۰ تومان

تمام حقوق چاپ و نشر محفوظ
و متعلق به نشر صباد است

نشانی: تهران - خیابان کریم خان زند
بین خیابان ایران شهر و ماه شهر - پلاک ۱۴۶ - طبقه دوم
شمارگان: ۵۰۰

سرشناسه: آقایی کلای، محمد، ۱۳۶۳ -

عنوان و نام پدیدآور:

دانش اجتماعی اسلامی / نویسنده محمد آقایی کلای؛

با مقدمه احمد رهدار؛ ویراستار مریم ترکمیان.

مشخصات نشر: تهران: نشر صباد، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۶۱۶ ص.؛ جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۹۹۶-۵۶-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: چاپ قبلی: یارزند، نشر صباد، ۱۴۰۰.

یادداشت: کتابنامه: ص. [۵۸۵] - ۶۰۶.

یادداشت: نمایه.

موضوع: اسلام و علوم اجتماعی

موضوع: Islam and the social sciences

موضوع: اسلام و علوم اجتماعی -- ایران

موضوع: Islam and the social sciences -- Iran

شناسه افزوده: رهدار، احمد، مقدمه نویسن

رده بندی کنگره: BP۲۲۹

رده بندی دیویی: ۲۸/۲۹۷

شماره کتابشناسی ملی: ۸۹۴۱۵۶۸

فهرست

۱۱	علم دینی (بومی) اجتماعی
۱۷	مقدمه دوم: (یک دهه بعد از مقدمه اول)
۲۱	مقدمه
۲۷	فصل اول: طرح مسئله و ابعاد آن
۲۷	۱. طرح مسئله
۳۱	۲. تاریخچه اسلامی سازی علوم
۳۷	۳. ضرورت و اهمیت تولید علوم اجتماعی اسلامی
۴۱	۴. اهداف تحقیق
۴۲	۵. روش شناسی تحقیق
۴۵	۶. روش نمونه گیری
۵۱	۷. روش جمع آوری اطلاعات
۵۵	فصل دوم: چیستی علم: از علم اثباتی تا علم به مثابه فرهنگ
۵۵	۱. مقدمه
۵۶	۲. علم از دیدگاه فلسفه علم
۵۶	۱-۲. فلسفه علم: تعاریف و نقش ها
۵۶	۲-۲. دیدگاه های روشمند درباره علم
۵۸	۱-۲-۲. پوزیتیویسم
۵۹	۲-۲-۲. ابطال گرایی
۶۳	۳-۲. نظریه های ضد روش
۶۴	۱-۳-۲. برنامه های پژوهشی لاکاتوش

- ۲-۳-۲. توماس کوهن: علم به مثابه فرایندی انقلابی ۶۸
- ۲-۳-۲. پارادایم ۷۰
- ۲-۳-۲. بحران و انقلاب ۷۱
- نقدی بر اندیشه کوهن ۷۴
- ۳-۳-۲. معرفت‌شناسی آنارشیستی فایرابند ۷۸
۴. علم از دیدگاه جامعه‌شناسی معرفت و جامعه‌شناسی علم ۸۰
- ۴-۱. کارل مارکس: معرفت بازتاب زیربنای اقتصادی جامعه ۸۳
- ۴-۲. امیل دورکیم: معرفت برآمده از هستی اجتماعی ۸۴
- ۴-۳. ماکس وبر: ارزش‌های اجتماعی و معرفت ۸۵
- ۴-۴. ماکس شلر: تعامل عوامل واقعی و عوامل ذهنی ۸۶
- ۴-۵. کارل مانهایم: رابطه ساختار و افکار ۸۹
- ۴-۶. تورشتاین ویلن: عوامل فنی تعیین‌کننده اندیشه ۹۰
- ۴-۷. میشل فوکو: رابطه قدرت و معرفت ۹۱
- ۴-۸. جامعه‌شناسی معرفت رابرت کی مرتون ۹۳
- ۴-۹. سیر تحولات در آرای جامعه‌شناسی علم ۹۵
- ۴-۹-۱. جامعه‌شناسی علم رابرت کی مرتون ۹۶
- ۴-۹-۲. جامعه‌شناسی علم گیبونز: نقد مرتون، زمینه‌ای برای طرح دیدگاه‌های آینده ۹۸
- ۴-۹-۲. جامعه‌شناسی معرفت و علم نسبی‌گرا ۱۰۱
- نقدی بر جامعه‌شناسی علم نوین ۱۱۳
- ۴-۱۰. جمع‌بندی ۱۱۴
۵. نقد و بررسی دیدگاه‌ها و ارائه یک تیپولوژی از علم ۱۱۴
۶. خلاصه و جمع‌بندی ۱۳۸
- فصل سوم: چیستی دین: ماهیت و قلمرو** ۱۳۹
۱. مقدمه ۱۳۹
۲. دیدگاه‌های معتقد به غیرحقیقی بودن همه ادیان ۱۴۰
۳. دین به عنوان مجموعه احکام در امور فردی و معنوی ۱۴۴
- ۳-۱. دین به عنوان مجموعه احکام سمبولیک در امور فردی و معنوی ۱۴۵
- ۳-۲. دین به عنوان مجموعه احکام حقیقی در امور فردی و معنوی ۱۴۷
- ۳-۳. نقد و بررسی دیدگاه دین حداقلی ۱۵۲
۴. دین به عنوان احکام حقیقی در امور فردی و اجتماعی ۱۵۷
۵. طرح یک مسئله: مناقشه در چگونگی اجرای دین حداکثری در ایران بعد از انقلاب ۱۵۹
۶. خلاصه و جمع‌بندی ۱۶۹
- فصل چهارم: رابطه علم و دین: تأملی در امکان علم دینی** ۱۷۱
۱. مقدمه ۱۷۱
۲. تیپولوژی مرسوم از رابطه علم و دین ۱۷۲
- ۲-۱. تعارض ۱۷۲
- ۲-۲. تمایز ۱۷۲
- ۲-۳. گفت‌وگو ۱۷۴
- ۲-۴. تأیید ۱۷۵
۳. نقد و بررسی دیدگاه‌های ارائه‌شده درباره رابطه علم و دین ۱۷۸
۴. تیپولوژی رابطه علم و دین براساس تحلیل مفهومی علم و دین ۱۸۰
۵. علم دینی: نیاز جامعه دینی و پاسخ به مناقشات آن ۱۹۰

۱۹۳	فصل پنجم: علم اجتماعی اسلامی: تأملی در امکان و تعریف و ضرورت
۱۹۳	۱. مقدمه
۱۹۴	۲. نظام اندیشه‌های بنیادین و تأثیر آن بر علوم اجتماعی
۱۹۴	۱-۲. جایگاه معرفت‌شناسی در نظام اندیشه‌های بنیادین
۱۹۶	۲-۲. هستی‌شناسی در نظام اندیشه‌های بنیادین
۱۹۷	۳-۲. انسان‌شناسی در نظام اندیشه‌های بنیادین
۲۰۶	۴-۲. خلاصه و جمع‌بندی: جهت‌داری علم در نظام موضوعات و نظام مفاهیم
۲۰۷	۵-۲. علوم اجتماعی و چالش ارزش‌ها
۲۱۲	۶-۲. چگونگی شکل‌گیری موضوعات علم تحت تأثیر نظام اعتقادی
۲۱۵	۷-۲. تأثیر مبانی فلسفی و اعتقادی بر جهت، مفاهیم و محتوای علم
۲۲۱	۳. نظام اندیشه‌های بنیادی مدرنیته
۲۲۳	۱-۳. مبانی معرفت‌شناختی مدرنیته
۲۲۸	۲-۳. مبانی هستی‌شناسی مدرنیته
۲۲۹	۳-۳. مبانی انسان‌شناسی مدرنیته
۲۳۹	۴-۳. جامعه مطلوب انسان مدرن: اتوپیای تمتع
۲۵۰	۴. نظام اندیشه‌های بنیادی اسلام
۲۵۰	۱-۴. مبانی معرفت‌شناسی اسلامی
۲۵۳	۲-۴. مبانی هستی‌شناسی اسلامی
۲۵۶	۳-۴. مبانی انسان‌شناسی اسلامی
۲۶۲	۴-۴. جامعه مطلوب دینی: شهر خدا
۲۶۵	۵. روح مدرنیته در کالبد تمدن غرب: جهت‌داری علم مدرن
۲۷۵	۶. جایگاه علوم اجتماعی در مدرنیته
۲۷۶	۱-۶. تعریف مفاهیم و نظریه‌های علم مدرن در چارچوب نظام اندیشه‌های بنیادی آن
۲۹۱	۲-۶. جامعه‌شناسی: علم مدرن در خدمت اهداف مدرن
۳۰۹	۳-۶. امتناع به‌کارگیری علوم اجتماعی مدرن در جهت جامعه مطلوب دینی
۳۲۱	۷. تعریف علوم اجتماعی اسلامی
۳۲۲	۸. غفلت از علوم اجتماعی اسلامی و عواقب آن
۳۳۴	۱-۸. چالش‌های مدرنیزاسیون تفکیکی-ترکیبی: استحاله انقلاب
۳۳۴	۱-۸-۱. توسعه و تغییر ارزش‌ها
۳۳۷	۱-۸-۲. توسعه و تغییر گروه مرجع جامعه
۳۴۰	۱-۸-۳. تراکم شکاف‌های سیاسی و دوقطبی‌شدن جامعه
۳۴۷	فصل ششم: موانع تولید علوم اجتماعی اسلامی در حوزه‌های علمیه
۳۴۷	۱. مقدمه
۳۴۸	۲. تعیین اجتماعی و تاریخی نظام آموزشی حوزه‌های علمیه
۳۴۸	۱-۲. تعیین اجتماعی و تاریخی حوزه‌های علمیه
۳۵۹	۳. گونه‌شناسی اندیشه‌های موجود در حوزه در عصر حاضر
۳۶۰	۱-۳. جریان اول: جریان معتقد به جامعه دینی با محوریت فقه و اخلاق
۳۷۰	۲-۳. جریان دوم: جریان معتقد به جامعه دینی با محوریت ترکیب فقه و کارشناسی
۳۸۰	۳-۳. جریان سوم: جریان معتقد به جامعه دینی با محوریت تولید علم و نرم‌افزار دینی
۳۸۹	۴-۳. جمع‌بندی
۳۹۱	۴. موانع تولید علوم اجتماعی اسلامی در حوزه‌های علمیه
۳۹۲	۱-۴. ساختار تاریخمند حوزه علمیه و رسالت‌های مترتب بر آن

۳۹۶	۲-۴. تلفی فردگرایانه از جامعه یا «فردگرایی روش شناختی در قبال جامعه»
۳۹۸	۳-۴. بی توجهی به جایگاه، نقش و کارکرد علوم اجتماعی در جامعه
۴۰۰	۴-۴. ضعف روحیه انتقادی و مقدس شدن منابع به عنوان مانع تولید علم
۴۰۲	۵-۴. اتخاذ موضع ایویزیونی نسبت به حاکمیت و عدم مشارکت فعال در آن
۴۰۵	۶-۴. اعتقاد به مدرنیزاسیون تفکیکی به عنوان راهبرد اجتماعی جامعه دینی
۴۰۶	۷-۴. ضعف علم شناسی فلسفی حوزه های علمیه
۴۰۹	۸-۴. چرخه توسعه و گسترش فقه فردی
۴۱۲	۹-۴. نوع رابطه دولت های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی با حوزه های علمیه
۴۲۳	۱۰-۴. عدم مشارکت فعال بسیاری از عالمان و مراجع حوزه در زندگی سیاسی- اجتماعی جامعه
۴۲۵	۱۱-۴. فقدان نگرش سیستمی و ارگانیک
۴۳۱	۵. خلاصه و جمع بندی
۴۳۵	فصل هفتم: موانع تولید علوم اجتماعی اسلامی در دانشگاه
۴۳۵	۱. مقدمه
۴۳۵	۲. تعیین اجتماعی و تاریخی نظام دانشگاهی در ایران
۴۴۲	۳. توصیف و تشریح نتایج تحقیق در دانشگاه
۴۴۲	۱-۳. گونه شناسی جریان های دانشگاهی در قبال تولید علوم اجتماعی اسلامی
۴۴۳	۱-۱-۳. جریان اول: جریان غرب گرا با رویکرد تعارض دین و مدرنیته
۴۴۶	۱-۲-۳. جریان دوم: گرایش غرب گرا با اندیشه تمایز دین و مدرنیته
۴۴۸	۱-۳-۳. جریان سوم: خوانش دین از منظر مدرنیته برای همسویی با مدرنیته
۴۵۵	۱-۴-۳. جریان چهارم: جریان دینی با اندیشه مدرنیزاسیون تفکیکی
۴۵۷	۲-۳. تحلیل و ارزیابی نهایی رهیافت های دانشگاه به مدرنیته و امکان تعریف علوم اجتماعی اسلامی
۴۶۰	۳-۳. امکان تعریف و تولید علوم اجتماعی اسلامی در ذیل جریان های فکری دانشگاه
۴۶۴	۴. موانع تولید علوم اجتماعی اسلامی در دانشگاه
۴۶۵	۱-۴. دین شناسی از منظر مدرنیته (دین شناسی شرق شناسانه)
۴۶۸	۲-۴. جزم اندیشی و تعصب نسبت به مدرنیته
۴۷۰	۳-۴. هژمونی و مرجعیت غرب در علوم اجتماعی
۴۷۳	۴-۴. سطحی زدگی در روش و تله بویستی و ابطال گرایی
۴۷۵	۵-۴. نفی سیاست دینی
۴۷۶	۶-۴. ناکارآمدی و ناپسندگی محتوای دینی نظام آموزشی علوم اجتماعی و انسانی
۴۷۷	۷-۴. عدم توجه به مسائل و نیازهای اجتماعی
۴۷۹	۸-۴. نگرش منفی نسبت به جامعه خودی
۴۸۰	۹-۴. سیاست زدگی و فقدان نگرش سیستمی و ارگانیک
۴۸۳	۱۰-۴. معیارهای غلط در تولید علم
۴۸۶	۱۱-۴. فقدان فرهنگ تعامل و گفت وگو در محیط های دانشگاهی
۴۸۹	۱۲-۴. عدم سامان دهی تحقیقات و رساله های تحقیقاتی در دانشگاه
۴۹۴	۵. خلاصه و جمع بندی
۴۹۷	فصل هشتم: نقد عملکرد شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی حوزه های علمیه در قبال تولید علوم اجتماعی اسلامی در حوزه و دانشگاه
۴۹۷	۱. مقدمه
۴۹۸	۲. تاریخچه تشکیل، اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی
۵۰۵	۳. تحلیل عملکرد شورای عالی انقلاب فرهنگی